

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibus, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm Septembris Et Octobris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10262

De S. Patiente Lugdune[n]si episcopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77413)

Innotescit
omnibus
quod fuerit
mulier.

Qui cum venissent, ostēsis aliquibus partibus sacri corporis: Videte, dixit eis, hoc spectaculum nouum & inauditum, qualis sexus quali esca tenebrarum conculcauit principem. Obstupuerunt omnes spectaculo: & metus quidem stuporem, metū autem lachrymæ sunt consecutæ, dum reputabant, aduersus quos labores decertare oporteat eos, qui sunt implicati corporis affectionibus.

Cap. 20.

Quoniam autem nec maritum quidem oportebat omninò sancta frustrari, qui prurum ac syncerum in eam amorem perpetuò conseruauerat, Angelus accedens ad Præfectum monasterij, iubet vt mitteret ad ciuitatem quendam ex monachis equitem, & iuberet ei, vt in equo suo collocaet eum, qui primus ei occurrerit, & sic eum adducat quam citissimè. Verumenimuerò eum quoque diuina ad hoc quædam incitabat apparitio, & sua sponte veniebat ad monasterium. Cùm ergò ei factus esset obuiam monachus, & rogasset cur curreret, ille respondit: Cùm meam vxorem longo tempore non viderim, & eam nunc è vita excessisse rescuerim, vado eam extremò deferturus. Cùm eum ergò in equum sustulisset, duxit in monasterium, in quo iacebat diuinum illud tabernaculum. Ad quod cùm irruisset, sanctam vocabat nominatim, acerbis simul fundens lachrymas, adeò vt omnes, qui erant congregati, (conuenerant enim multi ex ijs, qui habitabant circuncircà, monachis) prouocaret ad lachrymas, & deduceret ad eorum vitæ recordationem. Itaque erant omnia, tam quæ videbantur, quàm quæ audiebantur, conscientie refrigeratio, & reuera animæ medicina.

Maritus ei
venit ad eam.

Cap. 21.

Cùm luctus autem vix tandem desisset, psalmi & hymni statim luctum sunt consecuti. Et sic iustis factis illi laborioso & sacrosancto corpori, id sinu terræ abscondunt, cuius spiritum sinus Abrahæ, si intelligentia spectetur, exceperunt. Quidnam est hæc consecutum? Fit rerum illius maritus eius successor: & cùm rebus omnibus huius mundi renunciasset, & seipsum retulisset in numerum monachorum, & captus esset amore quietis & silentij, cellam accipit Theodori: & cùm bonam vitam, & ex virtute agendam elegisset, bono sine vitam claudit. Cùm ergò vidissent monachi eum sic vitam egisse, nihil alienum existimârunt, esse amborum vnum & idem sepulcrum: propterea communiter, & in eodem loco deposuerunt amborum reliquias. Porro autem puer quoque eò processit virtutis, vt etiam præfuerit illi monasterio, iusto eorum iudicio, qui vitam illius cognoscebant, & eum sibi præfici desiderauerant.

Fit monachus, & feliciter decedit maritus eius.

1. Cor. 3.

Talis fuit finis laborum huius beatæ, & hæc est narratio eius præclarorum certaminum. Si ergò verum est, vt verum quidem certè, quod dicit Paulus, Vnumquique accepturum propriam mercedem secundum proprium laborem: quemadmodum non est beata, & re vera Dei donum Theodora, quæ mercedem accipit tot laborum: Cuius intercessionibus concedatur, vt nos quoque simus è numero eorum, qui salui fiunt, gratia & clementia Christi veri Dei nostri: cui gloria & potentia nunc, & in secula seculorum, Amen.

S. PATIENTIS LVGDVNENSIS EPISCOPI ENCOMION, AVTHORE SIDONIO ARVERNORVM *Episcopo. Lib. 2. Epist. vltima.*

11. Septembris.

Patientis benignitas prædicatur.

SIDONIVS domino papæ Patienti, salutem. Aliquis aliquem, ego illum præcipuè puto suo viuere bono, qui viuuit alieno: qui que fidelium calamitates indigentiamque miseratus, facit in terris opera cælorum. Quorsum isthæc, inquis? Te sententia quammaximè, papa beatissime, petit, cui non sufficit illis tantum necessitatibus opem ferre, quas nòneris: qui que vsque in extimos terminos Galliarum charitatis indage porrecta, prius soles indigentium respicere causas, quàm inspicere personas. Nullius obest tenuitati debilitati que, si te expetere non possit. Nam præuenis manibus illum, qui non valuerit ad te pedibus peruenire. Transít in alienas prouincias vigilantia tua, & in hoc curæ tuæ latitudo diffunditur, vt longè positorum consoletur angustias. Er hinc fuit, vt quia crebrò te non minùs absentum verecundia, quàm præsentum querimonia mouet, sæpè tēferis eorum lachrymas, quorum oculos non vidisti.

Omitto

Omitto illa quæ quotidie propter defectionem ciuim pauperatorum irrequietis toleras excubijs, precibus, expensis. Omitto te tali semper temperamento, sic semper humanum, sic abstemium iudicari, vt constet indefinenter regem presentem prandia tua, reginam laudare ieiunia. Omitto te tanto cultu ecclesiam tibi creditam conuenustare, vt dubitet inspectio, meliusne opera noua consurgant, an vetusta reparentur. Omitto per te plurimis locis basilicarum fundamenta consurgere, ornamenta duplicari: cumque multa in statu fidei tuis dispositionibus augeantur, solum hæreticorum numerum minui, teque quodam venatu Apostolico feras Photinianorum mentes spiritalium prædicationum cassibus implicare, atque à tuo barbaros iam sequaces, quoties conuincuntur verbo, non exire vestigio, donec eos à profundo gurgite erroris felicissimum animarum piscator extraxeris. Et horum aliqua tamen cum reliquis forsitan communicanda colligis: illud autem debere, vt iurisperiti dicunt, præcipui titulo, nec tuus poterit ire pudor inficiâs: quod post Gothicam depopulationem post segetes incendio absumptas, peculiari sumptu inopia communi per desolatas Gallias gratuita misisti: cum tabescentibus fame populis nimium contulisses, si commercio fuisset species ista, non muneris. Vidimus angustas tuis frugibus vias: vidimus per Araris & Rhodani ripas non vnum, quod vnus impleueras, horreum.

Eius abstinencia.

Studium erga cõdenda & ornanda tēpla.

Photiniani hæretici ab eò cõuersi.

Mira ei' liberalitas famis tempore.

Fabularum cedant signa gentium, & ille quasi in cælum relatus pro reperta spicarum nouitate Triptolemus, quem Græcia sua cæmentarijs, pictoribus, significibusque illustris, sacrauit templis, formauit statuis, effigiuu imaginibus. Illum dubia fama conciliat, per rudes adhuc & Dodonigenas populos duabus vagum nauibus, quibus poëta deinceps formam draconum deputauerint, ignotam contulisse sementem. Tu, vt de mediterranea taceam largitate, victum ciuitatibus Tyrreni maris erogaturus, granarijs potius tuis duo flumina, quam duo nauigia, complēsi. Sed si forte Achaicis Eleusinæ superstitionis exemplis, tanquam minus idoneis, religiosus laudatus ostenditur, seposita mystici intellectus reuerentia, venerabilis patriarchæ Ioseph historiam diligenter comparemus, qui contra sterilitatem, septem vberes annos infecuraturam, facile prouidit remedium, quod prouidit. Secundum tamen sententiam, nihil, iudicio meo, minor est, qui in superueniente simili necessitate, non diuinat & subuenit. Quapropter etsi ad integrum conijcere non possum, quantas tibi gratias Arelatenfes, Rhegienses, Aueniocus, Auranionensis quoque & Albensis, Valentinaeque, necnon & Trecaflinae urbis professor exoluat: quia difficile est eorum ex affe vota metiri, quibus noueris alimoniam sine affe collatam: Aruerni tamen oppidi ego nomine vberes perquam gratias ago: cui vt succurrere meditareris, non te communitio prouinciæ, non proxima ciuitas, non opportunitas fluuij, non oblatio precum adduxit. Iraque ingentes per me referunt grates, quibus obtigit per anni tui abundantiam, ad sui sufficientiam peruenire. Igitur si mandati officij munia videor satis implēse, ex legato nuncius ero. Licet scias volo, per omnem fertur Aquitaniam gloria tua: amaris, laudaris, desideraris, excoleris omnium pectoribus, omnium votis. Inter hæc temporum mala bonus sacerdos, bonus pastor, bonus es, quibus operæ precium fuit, fieri famem suo periculo, si aliter esse non poterat tua largitas experimento. Memor nostri esse dignare domine papa.

Gen. 41.

Agit p beneficio gratias Auernæ ciuitatis nomine, Sidonius Episcopus.

Item de eodem beatissimo Patiente Episcopo, ex eiusdem Sidonij Libri 2.

Epistola 10. ad Hesperium.

Celestia nuper extructa Lugduni est, quæ studio papæ Patientis ad iummum cœpti operis accessit, viri sancti, strenui, seueri, misericordis, quique per vberem munificentiam in pauperes humanitatemque non minora bonæ conscientia culmina leuet. Huius igitur ædis extensis, rogatu præfati antistitis, tumultuariū carmen inscripti trochæis triplicibus, adhuc mihi, iamque tibi per familiaribus:

Lugdunum sanctus Patientis miro opere cõdit ecclesiam.

Quisquis pontificis patrisque nostri
Collaudas Patientis hinc laborem:
Voti compote supplicatione
Concessum experiere, quod rogabis.
Aedes celsa nitet, nec in sinistrum
Aut dextrum trahitur: sed arce frontis
Ortum prospicit æquinoctialem.

Tēpli frons ad ortum æquinoctialem.

S 2

Intus

Intùs lux micat, atque bracteatum
 Sol sic sollicitatur ad lacunar,
 Fuluo vt concolor erret in metallo.
 Distinctum vario nitore marmor,
 Percurrit cameram, solum, fenestras:
 Ac sub versicoloribus figuris
 Vernans herbida crusta, saphiratos
 Flectit per prasinum vitrum lapillos.
 Huic est porticus applicata triplex,
 Fulmentis Aquitanicis superba.
 Ad cuius specimen remotiora
 Claudunt atria: porticusque sedem
 Et campum medium procul locatas
 Vestit saxea sylua per columnas.
 Hinc agger sonat, hinc Arar resultat,
 Hinc sese pedes atque eques reflectit.
 Stridentum hinc moderator effedorum,
 Curuorum hinc chorus helciariorum,
 Responsantibus alleluia ripis,
 Ad Christum leuat amnicum celeusma.
 Sic sic psallite nauta, vel viator.
 Nanque iste est locus omnibus petendus,
 Omnes quo via ducit ad salutem.

Triplex por-
 ticus.

VITA S. GVIDONIS CONFESSORIS,
 ANDERLACI QUIESCENTIS, QVAE ETIAM ANTE
 annos octogintaquinque typis excusa habetur, bona fide, vt apparet,
 conscripta. Stylum F. Laur. Surius passim
 nonnihil correxit.

12. Septem-
 bris.
 Humili lo-
 co natus S.
 Guido.

Pietas eius
 adhuc pueri

Seruit in ec-
 clesia Laké-
 si, idque ac-
 curatè sanè.

Luc. 9.

Corpus do-
 mat.

IR venerabilis Guido in pago quodam Brabantensi tu-
 gurio rusticano & paupere domo natus & educatus est:
 atque in ipsis primæ ætatis initijs penuriam diuitias puta-
 bat, vt quârùm illa patiebatur ætas; è puillo Christi grege
 esse totis viribus contenderet. Suffurabatur iam tum pa-
 rentum oculis certas horas, quibus ecclesiam oraturus
 adiret; vel infirmis quicquid ex facultatibus suis habere
 poterat, impertiret; nec cum hilarem vlla vidit dies, qua
 non prius aut in preces incubisset; aut elemosynâ præ-
 stitisset. Stupebat genitor, vicini admirabantur; & diui-
 num aliquid iam omnes in eo venerabantur. Peruenit
 tandèm ad villulam Lakensem; vbi cum ecclesiam in sanctissimæ matris Dei hono-
 rem consecratam didicisset; ad illum precaturus accessit. Retinuit autem illum apud
 se ea nocte presbyter; & manè abire volentem rogauit; vt in eius ecclesiæ seruitio ma-
 neret. Aduertebat enim in illo quandam venusti vultûs grauitatem; verborum par-
 citatem, animi mansuetudinem; & cor sine intermissione Deo semper intentum.
 Libenter autem vir sanctus presbyteri precibus annuit; quod diam seipsum relinquere,
 & ad alterius voluntatem se conformare deberet.

Dabat igitur sedulo operam, vt altare nitèret; testudo nihil haberet sordium; pau-
 mentum scopis repurgaretur; sacrarium mundum esset, & vasa luculenta: denique,
 vt è caremonijs nihil prætermisum aut neglectum videretur. Si quis cum quareret,
 in templo reperiebat. Diuersi generis floribus & arborum comis cancellos & thecas
 sanctorum vestiebat; vt quicquid in illa æde vel ad spectu, vel dispositione placeret;
 eius laborem & studium testaretur. Inuidiam humilitate superare; nulli vnquam ob-
 scæno sermoni locum dare; non contra euangelij doctrinam duas habere tunicas,
 potiusque ad alienas fores stipem emendicare, quàm se petentem sine elemosyna
 dimittere studebat. Corpus omne domabat & cõficiat ieiunijs; crebrò in ecclesia
 pernoctabat; & quod sanè difficilimum est, absque suæ animæ detrimento, omnibus
 placebat,